

BASIN BÜLTENİ

“DENETİM DENETİMDİR”

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (KGK) tarafından Faizsiz Finans Kuruluşlarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçiler için islami esaslara göre ayrı Etik Kuralların yayınlanması çeşitli tartışmaların yaşanmasına neden oldu.

TÜRMOB tarafından yapılan yazılı açıklamada, tamamı TÜRMOB mensubu denetçiler için KGK tarafından ayrı bir Etik Kurallar setinin ve özellikle Faizsiz Finans Kuruluşlarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçiler için islami esaslara göre ayrı Etik Kuralların belirlenmesine gerek bulunmadığı, meslek mensuplarının uyacağı etik ilkelerin yürürlükte ve uygulanmakta olduğu açıklandı.

Konuya ilişkin TÜRMOB tarafından yapılan yazılı açıklama şöyle;

KGK tarafından ülkemizdeki faizsiz finans sektörünün gelişimine katkı sağlamak, söz konusu sektöre özgü finansal işlemlerin kalitesini ve bu işlemler hakkında farkındalığı artırmak amacıyla faizsiz finans alanında yayımlanan uluslararası standartların mevzuatımıza kazandırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çerçevede, 27 Eylül 2017 tarihinde KGK ile **İslami Finans Kuruluşları Muhasebe ve Denetim Kuruluşu (AAOIFI)** arasında faizsiz finans sektörüne ilişkin muhasebe, denetim, etik ve yönetim standartlarının mevzuatımıza kazandırılması amacıyla bir telif anlaşması imzalanmıştır. İmzalanan bu anlaşmayla ülkemizde faaliyet gösteren faizsiz finans kuruluşlarının finansal tablolarında gerçeğe ve ihtiyaca uygun bilginin sunulması ve bu kuruluşların finansal tablolarının faizsiz finans muhasebe standartları ile Fıkhî ilke ve kurallara uygun olarak doğru ve gerçeğe uygun bir görünüm sağlayıp sağlamadığı konusunda kullanıcılara bir güvence verilmesi hedeflenmektedir.

Bilindiği üzere, AAOIFI tarafından yayımlanan Faizsiz Finans Denetim Standartlarının (FFDS’ler) KGK tarafından hazırlanan ve aşağıda sayılan 1 adet Etik Kurallar ile 6 adet Faizsiz Finans Denetim Standardı 14 Aralık 2019 tarihli ve 30978 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

- Faizsiz Finans Kuruluşlarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçiler İçin Etik Kurallar
- Faizsiz Finans Denetim Standardı 1: Bağımsız Denetimin Amacı ve İlkeleri
- Faizsiz Finans Denetim Standardı 2: Bağımsız Denetçi Raporu
- Faizsiz Finans Denetim Standardı 3: Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Şartları
- Faizsiz Finans Denetim Standardı 4: Bağımsız Denetçi Tarafından Fıkhî İlke ve Kurallara Uygunluğun Test Edilmesi
- Faizsiz Finans Denetim Standardı 5: Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminde Bağımsız Denetçinin Hata ve Hileye İlişkin Sorumlulukları
- Faizsiz Finans Denetim Standardı 6: Fıkhî Denetim (Faizsiz Finans Kuruluşlarının Fıkhî İlke ve Kurallara Uygunluk Sağlamasına Yönelik Güvence Denetimi)

Daha önce, Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının yayımı kapsamında KGK tarafından hazırlanan 1 adet Kavramsal Çerçeve ile 7 adet Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 21 Mayıs 2019 tarihli ve 30780 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Bunlara ilave olarak yine İslami Finans Kuruluşları Muhasebe ve Denetim Kuruluşu (AAOIFI) tarafından yayımlanan 1 adet Faizsiz Finans Muhasebe Rehberi ve 11 adet Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 6 Eylül 2019 Tarihli ve 30880 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Başka bir anlatımla, 14 Aralık 2019’da yayımını müteakip kamuoyunda tepki yaratan düzenlemeler ilk olmayıp süreç 2017’de AAOIFI ile imzalanan telif anlaşmasından bu yana devam etmektedir.

Uluslararası islami fonların ülkelere çekilmesi ve faize duyarlı kesimlerin tasarruflarının ülke ekonomisine kazandırılması temel hedefiyle faizsiz muhasebe standartları ve faizsiz denetim standartları uluslararası finans merkezi olma hedefi olan İstanbul Finans Merkezi projesi kapsamında, ülkemiz finansal piyasaları ve ekonomisi için de bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir. Zira, Dünya’nın önde gelen New York, Londra, Frankfurt gibi finans merkezleri yanı sıra Malezya, Dubai gibi merkezlerde de sukuk ve türevi faize duyarlı finansal ürünlere yönelik düzenleme ve uygulamalar söz konusu olabilmektedir. Bu çerçevede; faizsiz finans muhasebe ve denetim standartları, faize duyarlı uluslararası fonların ülkelere çekilmesini teşvik edici bir düzenleme olarak görülebilir. Zira, küreselleşen finansal piyasalarda paranın rengi, milleti, dini ve dili yoktur.

Diğer taraftan; TÜRMOB olarak KGK'ye verdiğimiz görüşlerde de sıklıkla ifade ettiğimiz üzere; özellikle Etik Kurallar konusunda KGK tarafından denetçiler için etik kurallar şeklinde ayrı bir düzenleme yapılmasının yanlış olduğu değerlendirilmektedir. Bilindiği üzere, gerek 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu gerekse 660 sayılı KHK ve bunlara istinaden yürürlüğe konulan Bağımsız Denetim Yönetmeliği uyarınca bağımsız denetçilerin meslek mensupları (Yeminli Mali Müşavir veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavir) arasından yetkilendirileceğini hükme bağlamıştır. Bağımsız denetçilerin tamamının meslek mensubu olduğu göz önüne alındığında mesleki ve etik ilkelere ilişkin mevcut düzenlemelerde yer alan hususların yalnızca bağımsız denetçilere atfedilerek yayımlanmasının uygulamalarda tereddütlere yol açabileceği düşünülmektedir.

Tüm düzenlemelerinde uluslararası standartları esas alan TÜRMOB, etik ilke ve uygulamalar açısından da üyesi olduğu Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) Etik Kurallarını ülkemiz mevzuatına kazandırmıştır. Bu çerçevede; IFAC uluslararası etik standartlarına uyumlu “Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uycakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelik” (Etik Yönetmeliği) 19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelikte, tüm üyeleri en üst derecede mesleki bilgiye sahip, sosyal sorumluluk bilinci olan, etik değerlere bağlı, rekabet anlayışı daha kaliteli hizmet sunumu biçiminde oluşmuş, güvenilir ve saygın bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak hedefine ulaşmak için muhasebe meslek mensuplarının mesleki ilişkilerinde uymaları gereken “asgari etik ilkeleri” belirlenmiştir.

Ayrıca, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) bünyesindeki “Uluslararası Etik Standartları Kurulu” tarafından yayımlanan “Muhasebe Meslek Mensupları İçin Etik Kurallar El Kitabı”nın 2016 yılı baskısı Birliğimizce birebir Türkçeye çevrilmiş olup, kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Son olarak anılan “Muhasebe Meslek Mensupları İçin Etik Kurallar El Kitabı”nın 2018 yılı nihai baskısının Birliğimizce birebir Türkçeye çevrilmesi çalışmalarımız devam etmekte olup, kullanıcıların hizmetine yakın zamanda sunulacaktır.

Bu çerçevede; KGK tarafından tamamı meslek mensubumuz olan denetçiler için ayrı bir Etik Kurallar setinin ve özellikle Faizsiz Finans Kuruluşlarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçiler için islami esaslara göre ayrı Etik Kuralların belirlenmesine gerek bulunmadığını kamuoyunun dikkatine önemle sunarız.